

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

11. september 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 321 til FIU alm. del af 8. september

Spørgsmål 321

Vil ministeren oversende sit talepapir fra samrådet den 6. september 2023 om Økonomisk Redegørelse, august 2023, jf. FIU alm. del - samrådssp. L?

Svar

Talepapir til samråd d. 6. september 2023 er vedlagt i bilag 1.

Det bemærkes, at det talte ord gælder.

Med venlig hilsen

Jakob Ellemann-Jensen
Økonomiminister

Bilag 1 – Økonomiministerens talepapir til samråd i FIU d. 6. september 2023

Tak fordi jeg i dag må komme og redegøre for Økonomisk Redegørelse, som vi offentliggjorde for en uge siden. Jeg vil i den forbindelse lægge ud med at give en status på den danske økonomi.

Dansk økonomi er i en rigtig god form. Det har vi fået bekræftet af en række positive nøgletal over de seneste måneder – og også efter, vi færdiggjorde arbejdet med Økonomisk Redegørelse.

Inflationen er faldet hurtigere end ventet. Danmark er tilmed blandt de lande i EU, hvor inflationen er aftaget hurtigst, og hvor der aktuelt er det laveste inflationsniveau.

Det er en helt anden situation end sidste efterår, hvor vi havde en historisk høj inflation på omkring 10 pct. Det gjorde ondt på mange familier og virksomheder, som i den grad mærkede de stigende priser. Nu har vi i længere tid set tendensen gå i en lysere retning.

Forbrugerne ser også noget mere positivt på økonomien – både på deres egen og på landets. Stemningen er markant forbedret siden sidste efterår, hvor forbrugertilliden dykkede til et historisk lavpunkt, og det har allerede ført til, at husholdningerne har øget deres forbrug.

Den mere positive stemning gælder også på boligmarkedet, hvor vi i de seneste måneder har set en stabilisering. Det ser nu ud til, at det meste af faldet i boligpriserne oven på de store rentestigninger er sket. Og på nogle områder stiger boligpriserne faktisk igen.

Også arbejdsmarkedet viser fortsat gode takter. Beskæftigelsen fortsætter med at stige. Aldrig har flere været i arbejde i Danmark. Og ledigheden er stadig på et meget lavt niveau.

Når det er sagt, kommer vi ikke udenom, at tempoet i dansk økonomi er på vej ned. Dele af økonomien er allerede bremsset op, og vi har set en væsentlig op-bremsning i den indenlandske efterspørgsel det seneste halvandet års tid. Aktiviteten i dansk økonomi som helhed er holdt oppe af eksporten, men vi ser flere og flere tegn på afmatning i udlandet.

Når vi dykker længere ned i tallene, er det især medicinalindustrien, som har bidraget til væksten. Medicinalindustrien har haft så kraftig fremgang, at den har trukket den samlede industriproduktion op, så den er fortsat med at vokse.

Og for dansk økonomi som helhed ville der have været stilstand i den samlede værdiskabelse uden den stærke fremgang i medicinalindustrien.

De positive nøgletal for dansk økonomi, vi har set over de seneste måneder, har betydet, at vi har opjusteret vækstforventningerne i den seneste Økonomiske Redegørelse.

Vi har hævet vores skøn for vækst i BNP i år til 1,2 pct. fra 0,6 pct. i maj. I 2024 er forventningen til væksten uændret på 1,4 pct.

Det er positivt, at vi kun får en mild afmatning, når vi sammenligner os med landene omkring os og tager højde for halvandet år med høje renter, rekordhøj inflation og krigen i Ukraine.

Inflationen forventer vi vil aftage fra 7,7 pct. sidste år til 3,8 pct. i år og 3,0 pct. næste år. Det er tæt på niveauet fra før krigen i Ukraine.

Og vi forventer nu en stigning i beskæftigelsen fra 2022 til 2023 på godt 30.000 personer, mens vi for tre måneder forventede, at den ville være omtrent uændret.

Fra 2023 til 2024 venter vi et lille fald i beskæftigelsen og at ledigheden vil stige lidt. Det afspejler svagere udsigter for både den danske og internationale økonomi, hvor en allerede svækket indenlandsk efterspørgsel ventes at slå igennem på arbejdsmarkedet og dæmpe behovet for arbejdskraft.

Det betyder, at presset på arbejdsmarkedet aftager. Det vil ikke længere være glohedt, men der kan stadig være mangel på visse typer af arbejdskraft.

Danskerne har også udsigt til at bedring i købekraften. Både lavere inflation og forventede lønstigninger vil trække i den retning.

Vi forventer, at reallønnen for lønmodtagere i den private sektor allerede næste år kan være tilbage på niveauet fra 2020-2021.

De stigende lønninger vil også slå igennem på det offentlige område og på overførselsindkomster. Det vil gøre det nemmere for husholdninger at få pengene til at række efter en tid med store prisstigninger.

Det ventes at bidrage til en positiv udvikling i privatforbruget og bidrage til, at afdæmpningen bliver mild, og at vi får en blød landing.

Men vi skal fortsat passe på, at vi ikke puster unødigt til inflationen. Regeringen fører en ansvarlig finanspolitik. Det gælder både i forhold til de offentlige finanser og i forhold til at dæmpe inflationen.

De seneste to år er finanspolitikken strammet markant. Pengepolitikken er også blevet strammet, og det er helt centralt, at finanspolitikken og pengepolitikken trækker i samme retning for at få prisudviklingen tilbage i et roligt leje.

Med finanslovforslaget for 2024 holder vi fast i den ansvarlige linje. Den økonomiske politik vurderes at have en neutral virkning på kapacitetspresset. Altså en finanseffekt på 0 i 2024.

Det kommer oven på de stramninger af både penge- og finanspolitikken, som er gennemført over de sidste to år.

Og det er lidt strammere end den finanseffekt på +0,1 pct., som blev skønnet i majprognosen. Det er passende i lyset af, at konjunkturerne tegner bedre, end vi tidligere regnede med.

Samtidig venter vi overskud på både den faktiske og den strukturelle offentlige saldo i 2024. Ligesom vi også har i år.

Overskuddet på den strukturelle saldo næste år skønnes til 0,4 pct. af BNP – trods Danmarks store støtte til Ukraine med blandt andet Ukrainefonden på over 10 mia. kr. i 2024.

Samtidig er den danske ØMU-gæld fortsat blandt EU's laveste. Og faktisk har Danmark en offentlig nettoformue, fordi vi har flere finansielle aktiver end gæld.

Derfor er finanspolitikken, som jeg sagde, ansvarlig både i forhold til at fastholde sunde offentlige finanser og i forhold til ikke at skubbe til inflationen.

Alt i alt ser det altså meget fornuftigt ud for den danske økonomi. Men vi må ikke lade os blænde af succesen i medicinalindustrien. Den afmatning, vi ser foran os, vil blive en stor udfordring for mange af de andre brancher.

Derfor skal vi arbejde for endnu bedre rammevilkår for danske virksomheder og mere adgang til kvalificeret arbejdskraft, herunder fra udlandet.

Det vil blandt andet ske gennem en række nye udspil vedrørende skattereform og udmøntning af lønløft i den offentlige sektor, frisættelse af velfærdssamfundet, styrkelse af efteruddannelse, samt vækst og grøn omstilling.

Vi glæder os til at fortsætte i reformsporet.

Tak for ordet.